

Overweging 8 en 9 september 2018

23ste ZdhJ B (nationale ziekendag)

Jes. 35, 4-7a en Mc. 7,31-37

Thema: Effata! ga open!

Inleiding

Effata, het is een Hebreeuws woord dat betekent 'ga open', open je hart. Dat woordje Effata staat vandaag centraal in de lezingen. Mét God vind je altijd een opening waarmee je verder kunt, zo zegt Marcus. En ook de profeet Jesaja wil ons overtuigen dat, als je de moed verliest, wat je dan helpt is, om te proberen om sterk te zijn en niet bang, want God zal je bevrijden..

Geven Mc en Jesaja daarmee een antwoord op, hoe open je je?

Bij mijn vele vragen n.a.v. het seksueel misbruik in de kerk, gebeurt dat wel.

Overweging

Onze kerk is in opspraak. Mensen haken af omwille van het seksueel misbruik, en om andere mistoestanden. Zo wordt het vaak gezegd. Maar wie is, of beter, wie zijn de kerk? De nieuwe misbruikschandalen in de VS en vermoedelijk op heel veel plekken in de wereldkerk, raakten me diep. Ik voelde me verdrietig, opstandig, alleen. Bang voor de reacties van mensen die mij vragen – het voelt als een verkapt verwijt - dat jij nog lid bent van die kerk. Of erger nog, mensen die niet het gesprek aangaan en dan maar wegblijven en blijven steken in het zich afzetten tegen.

Ik vroeg me af wat ik zou kunnen zeggen, zonder in de verdediging te willen gaan. Ik heb het pastoraal team en goede vrienden gevraagd of het goed zou zijn als we elkaar hier in de kerk de gelegenheid zouden bieden om hierover te praten. En als je dat aanbiedt hoe zou je dat dan moeten doen? In de antwoorden klonken woorden als bezinning, tot rust komen, de gelegenheid geven om te praten, en vooral te luisteren. In dat proces van stilstaan en bezinning bij wat er gebeurt, zit ik.

De lezingen van vandaag geven mij een antwoord op hoe ik, hoe wij misschien, zouden kunnen omgaan met en reageren op alle negativiteit in en buiten het instituut kerk, en, laten we daarbij ook betrekken binnen de zovele instituten als banken, zorg, onderwijs en politiek...Wat is er aan de hand, waar ligt de oorzaak dat er zoveel machtsmisbruik plaatsvindt en waarom is er zoveel wantrouwen tussen groepen en organisaties?

Jesaja in de 7e eeuw voor Christus, zei: zeg tegen de mensen die de moed verloren hebben: weest sterk en vrees niet, jullie God zal jullie bevrijden. Hij zal blinden de ogen openen. De oren van doven. Stommen, zoals de kerken, de banken, het onderwijs, de zorg, zij zullen spreken en als water de woestijn laten bloeien, als zij en wij ons openen om te horen en zien willen zien hoe vaak onze keuzes gebaseerd zijn op wantrouwen. Wantrouwen dat maakt vertrouwen, spontaniteit en creativiteit en inzet kapot.

En Marcus, hij vertelt hoe Jezus een doofstomme geneest. Hij neemt hem apart, hij luistert goed en is hem zo nabij als hij kan, met respect en eerbied, zonder daarbij een grens te overschrijden die pijn doet, of verwondt, en zonder valse verwachtingen te wekken, of een prooi te worden voor sensatie. Misschien is fijngevoeligheid hier wel de best passende term die mensen opent.

Als wij fijngevoelig met elkaar omgaan, als wij elkaar laten weten en voelen wat

fijngevoelig is, dan gebeuren er wonderen tussen mensen, dan groeit er vertrouwen en spontaniteit, vreugde, gerechtigheid en mensen gaan doen wat ze zouden willen doen. Jesaja zag het gebeuren bij het volk Israël, en Marcus in Jezus' omgang met de gebrekkige man.

Jes. en Jezus zijn voorbeeld om wantrouwen en negativiteit om te zetten om je fijngevoelig af te stemmen op een ander, ook op iemand die het veel beter of veel minder goed heeft dan jij, of op anders - of niet gelovigen-, Met fijngevoeligheid word je word nieuwsgierig naar de verhalen van mensen ook van alle tijdenom te ontdekken dat
- hoe ernstig en uitzichtloos de problemen ook waren en leken - er ruimte groeit. Je wantrouwen smelt, je voelt je innerlijk vrij de wantoestanden komen bij je binnen, je kijkt niet weg, maar ze maken ze niet kapot, waardoor je verlamd raakt, en meedoet met alle wantrouwen. Een fijngevoelig verlangen maakt dat je geen behoefte hebben aan méér, maar dat je kunt genieten van soberheid en delen met elkaar.

Laten we van elkaar niet verwachten dat we geen fouten maken laat er openheid zijn om onze fouten te zien en te erkennen dat ze vaak gebaseerd zijn op wantrouwen , dat we elkaar durven aanspreken en in elkaar het verlangen wekken het anders te willen doen, passend in onze tijd en met respect en openheid voor wie anders aanvoelen, ook met wie het in onze ogen wel heel goed, of slecht hebben getroffen.

Mensen maken fouten, de Bijbel is daar een grote getuige van. de Bijbel biedt ons handreikingen waarin waarden als fijngevoeligheid, barmhartigheid en vergeving het, ook al kan het vaak heel lang duren en ten koste van veel leed, het mogelijk maakt dat we een nieuw begin kunnen maken.

Terug nog naar mijn vraag wie of wat de de kerk is. De kerk dat zijn wij, mensen van goede wil, bereid om ons te laten gezeggen nieuwsgierig naar oplossingen en openingen die zich aandienen. Mensen die niet opgeven. Laten wij elkaar aanspreken en bemoedigen. Doven zullen horen en stommen spreken, daar wil ik in geloven! Maak mij open, effata. Amen